

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., v právní věci žalobce **V. H.**, t. č. Věznice K., zastoupeného Mgr. Pavlem Pospíšilem, advokátem se sídlem v Mohelnici, Okružní 10, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 12. 9. 2012, č. j. X, **ve věci nároku na invalidní důchod,**

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal žalobu proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované, kterým mu byla zamítnuta žádost o invalidní důchod. Žalobce se domnívá, že žalovanou uváděný pokles schopnosti žalobce soustavné výdělečné činnosti o 10% je ve zřejmém rozporu se zdravotní dokumentací a jeho zdravotními problémy. Žalovaný neumožnil žalobci seznámit se s podklady pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí a žalované uložit, aby znovu rozhodla.

Žalovaná k žalobě uvedla, že není schopna posoudit včasnost podání žaloby s ohledem na skutečnost, že tato byla původně podána u věcně nepřislušného soudu. K žalobním námitkám žalobce dále uvedla, že vztah správního řádu je subsidiární ve vztahu k zákonu č. 582/1991 Sb., který v jeho ustanovení § 85a) odst. 1 stanoví, že v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí. Co se týče zdravotního stavu žalobce dle názoru žalované nejsou vyjádřeny řádně žalobní body ve smyslu ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 10. 10. 2011 žádost o invalidní důchod. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 6. 2012 byla žalobci zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk ze dne 26. 4. 2012 není žalobce invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost pouze o 30 %. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce podání nazvané „Intervence“, které žalobce posoudil dle jeho obsahu jako námitky proti rozhodnutí. V řízení o námitkách byl opětovně posouzen zdravotní stav žalobce a dne 9. 8. 2012 byl vypracován nový posudek, jímž bylo zjištěno, že žalobce není invalidní, jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 7 (poruchy osobnosti), písm. a) (lehké postižení) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posouzení invalidity, pro které stanovil lékař žalované u žalobce pokles pracovní schopnosti ve výši 10%. Lékař OSSZ Šumperk stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastníka řízení s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole V položce 7 písm. b) (středně těžké postižení) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Změna posudkových kritérií lékařem žalované (změna písmene a procentní hodnoty) nemá vliv na celkový výsledek posouzení, neboť dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav neodpovídal a nadále neodpovídá žádnému stupni invalidity. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je porucha osobnosti, přizpůsobení, v dispenzarizaci psychiatra od září 2009. Jde o lehké postižení, stavy se zhoršenou sociální adaptabilitou, zvýšenou konfliktností, disharmonickými postoji a chováním, s narušením vztahů a společenské komunikace, osobnost akcentovaná.

Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná ve správním řízení ve výsledku zhodnotila zdravotní stav žalobce jako dlouhodobě nepříznivý s poklesem pracovní schopnosti nižším než 35%, přičemž lékařem OSSZ Šumperk byl pokles stanoven o 30% s posudkovým hodnocením dle kap. V., pol. 7b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a v řízení o námitkách byl pokles stanoven v míře 10% dle kap. V., pol. 7, avšak písmena a) přílohy cit. vyhlášky.

Posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR s pracovištěm v Ostravě ze dne 18. 2. 2015, který byl vypracován k žádosti zdejšího soudu, bylo prokázáno, že u žalobce je diagnostikována porucha osobnosti, porucha přizpůsobení, simplicita, agresivita, účelové tendence. Intelekt globálně v pásmu podprůměru, IQ=84. Nástup trestu odnětí svobody v roce 2009, trest asi do roku 2018. Parciální léze ventrální části rotátorové manžety, v místě úponu šlachy m. subscapularis levé horní končetiny s omezením abdukce o $\frac{1}{2}$, chirurgická intervence nebyla indikována. Artróza humeroscapulárního a acromioclaviculárního kloubu vlevo. Úrazová etiologie ani choroba z povolání neprokázány. Počínající hyperplastie prostaty. Erytroocyturie. Paradontóza. Stp. bodném poranění břicha při rvačce před mnoha lety, bez následků. Lehká myopie. Lues latex seropositiva, stav po léčbě syfilidy v roce 1996 a dalším přeléčení později. Stp. úrazu levého kotníku bez následků. Stp. zlomenině levého zápěstí bez následků. Asymptomatická neuropatie pravého středního nervu lehkého stupně (zjištěná při vstupní prohlídce 21. 10. 2008).

Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, který byl k datu napadeného rozhodnutí žalované stabilizován s poruchou funkce, byla lehká porucha osobnosti uvedená v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí v kap. V, pol. 7 písm. a) vedoucí k poklesu pracovní neschopnosti na horní hranici v rozmezí (5-10%), tj. o 10% i s ohledem na asymptomatickou neuropatii pravého středního nervu a dále nezvýšeno dle § 3 citované vyhlášky. K nezařazení pod položku b) ani c) vedla PK MPSV skutečnost, že nebyly zjištěny příznaky tyto položky charakterizující. Další zdravotní postižení somatického charakteru (ortopedické, urologické, stomatologické povahy), uvedené v diagnostickém souhrnu (s výjimkou asymptomatické neuropatie pravého středního nervu lehkého stupně), byla zjištěna až po datu napadeného rozhodnutí, ale i tak nesnižují významněji pracovní potenciál žalobce do pásma invalidity. Bodné poranění břicha z období před VTOS nezanedbalo následky. Do data napadeného rozhodnutí měl žalobce omezení jen pro riziko dlouhodobého nadměrného zatížení pravé horní končetiny.

Posouzení lékařem OSSZ je z posudkového hlediska nadhodnocené, s tímto posudková komise vyslovila nesouhlas. V hodnocení je posudková komise v souladu se závěry posudkového lékaře žalované v námitkovém řízení ze dne 9. 8. 2012. K datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%.

Pokud se týká včasnosti žaloby, k tomuto soud uvádí, že tato byla shledána včasnou. Jak uvedl Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, ve výroku usnesení ze dne 26. 6. 2014, č. j. 12 Co 16/2014-57, kterým zastavil řízení o zrušení rozhodnutí správního orgánu vedeného Okresním soudem v Šumperku, žalobce je oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním řízení, a to do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení s tím, že žaloba musí být podána u soudu věcně a místně příslušného podle soudního řádu správního, v daném případě

u Krajského soudu v Ostravě. Pokud je žaloba podána v zákonné lhůtě platí, že byla podána dnem, kdy došla k soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

Rozhodnutí o zastavení řízení Okresního soudu v Šumperku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 15 Nc 411/2012-47, nabylo právní moci dne 4. 8. 2014. Žalobce podal správní žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě dne 29. 8. 2014, podal ji tak v zákonné měsíční lhůtě. Za této situace platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla k soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení. Žalobce podal žalobu k Okresnímu soudu v Šumperku dne 8. 10. 2012, rozhodnutí žalované o zamítnutí námitek ze dne 12. 9. 2012 mu bylo doručeno dne 17. 9. 2012, žalobce tedy podal žalobu ve dvouměsíční zákonné lhůtě od doručení rozhodnutí správního orgánu (ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s.) a žaloba je tak žalobou včasnou.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Podle ustanovení § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí; zahájení řízení z moci úřední se účastníkům zpravidla neoznamuje.

K námitce žalobce týkající se nemožnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., soud uvádí, že ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je ustanovením subsidiárním, tedy použije se pouze tehdy, pokud zvláštní zákon neobsahuje vlastní úpravu. Ustanovení § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. výslovně stanoví, že ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí se ve věcech důchodového pojištění nepoužije. Proto soud tuto námitku žalobce shledal nedůvodnou.

Přezkoumává-li krajský soud k žalobě správní rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což v projednávané věci je nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Tato komise je oprávněná nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný

lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě a tento důkaz považuje soud za stěžejní. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném vyhláškou č. 182/1991 Sb., v platném znění s náležitostmi uvedenými v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce, zejména psychologického vyšetření, soudně znaleckého psychiatrického posudku, psychiatrických nálezů, propouštěcí zprávy z chirurgického oddělení, ortopedického nálezu, zpráv obvodních lékařů, neurologa a urologa, přičemž odborným členem komise byl lékař psychiatr. Zástupce žalobce byl dopisem posudkové komise uvědomen o tom, že tato bude moci zdravotní stav žalobce objektivně posoudit a přijmout posudkový závěr i bez jeho osobní účasti na základě obsahu shromážděné podkladové dokumentace. Komise na základě odborných lékařských nálezů dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti u žalobce je nižší než 35%, tedy, že nedosahuje míry, která zakládá invaliditu. Posudková komise v Ostravě hodnotila pokles pracovní schopnosti tak, jak byl hodnocen v námitkovém řízení dle kap. V, položky 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. o 10%. Soud považuje hodnocení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce podle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. v kap. V položce 7. písmene a) za přesvědčivé, neboť tato položka je určena pro poruchy osobnosti při formě lehkého postižení, stavy se zhoršenou sociální adaptabilitou, zvýšenou konfliktností, dysharmonickými postoji a chováním, s narušením vztahů a společenské komunikace nebo osobnosti anomální, akcentované a komise s odkazem na konkrétní lékařské zprávy v tomto rozsahu nejzávažnější onemocnění posoudila.

Vzhledem k tomu, že k uznání invalidity je nutno prokázat pokles pracovní schopnosti alespoň v míře 35%, a v takovém rozsahu prokázán nebyl, nelze žalobce k datu napadeného rozhodnutí považovat za invalidního.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (ustanovení § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v platném znění).

O odměně advokáta ustanoveného rozhodnutím Okresního soudu v Šumperku ze dne 30. 11. 2012, č. j. 15 Nc 411/2012-15, bude rozhodnuto samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí).

Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 1. dubna 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně